

Cultura i oci

LITERATURA

Sara Stridsberg

ESCRITORA. AUTORA DE 'LA ANTÁRTIDA DEL AMOR'

“Volia que el lector es quedés al bosc, amb el cos destrossat de la víctima”

SÍLVIA MARIMON MOLAS
BARCELONA

La veu narradora de *La Antártida del amor* (Nórdica) és una dona que ha estat brutalment assassinada. L'han esquarterat i parla des del bosc on l'han enterrat. A l'escriptora sueca Sara Stridsberg (Solna, 1972) no li interessa explicar qui l'ha matat, ni per què ni com. La protagonista absoluta de la novel·la és la víctima, una dona que ha patit pèrdues importants, prostituta i addicta, que puja a un cotxe i desapareix. Amb la boca plena de terra recorda els qui ha estimat i els qui l'estimen. “A la novel·la hi ha també molt d'amor i molta llum”, diu Stridsberg, que el 2004 va publicar la seva primera novel·la, *Happy Sally*, on explicava la gesta de la primera escandinava que va creuar nedant el canal de la Mànega. Dos anys després parlava a *La facultad de sueños* (Nórdica) de Valerie Solanas, la feminista que va disparar a Andy Warhol, i amb *Beckomberga: oda a mi familia* (2014, Nórdica) va obtenir el Premi de Literatura de la Unió Europea.

Estem acostumats al fet que les novel·les i els mitjans, quan s'explica un crim, s'interessin sobretot per l'assassí, qui és o per què ho ha fet, o per la figura del detectiu. Vostè fa parlar la víctima una vegada morta. Per què?

Quan vaig decidir escriure el llibre, molta gent em va avisar que no ho fes perquè era massa cruel i era tot el contrari d'allò a què estem acostumats. A la literatura i les sèries de televisió que consumim constantment, els cossos de les dones que han estat víctimes desapareixen ràpidament de la fotografia. L'interès se centra en trobar “l'intel·ligent i fascinant” assassí. Vaig pensar que si tanta fascinació hi havia pel crim, jo oferiria un crim, però el lector hauria de quedar-se al bosc amb el cos destrossat de la víctima. I hauria de tornar-hi constantment, i al moment de l'assassinat. Em volia venjar de l'exhibició constant de dones víctimes d'assassinats. L'altre fet que em va impulsar a escriure la novel·la va ser una imatge que vaig veure el 2010 dels presoners de Guantána-

IRMELIE KREKIN / NÓRDICA

mo. Un dels presoners va escriure que volia que algú el fotografiés una vegada mort. Tot plegat va ser el germen de la novel·la: la víctima demanant que no mirem cap a una altra banda, la preocupació d'una mare perquè una vegada morta ja no podrà protegir els seus fills, la solitud i la manca d'esperança però també el desig de ser recordat.

La víctima recorda la infància, l'enamorament, la maternitat, l'addicció a l'heroïna, però gairebé mai surt el seu nom.

Sí, és una veu, una consciència, la imatge d'una persona sense esperança. Quan era petita i vivia al sud de Suècia, recordo que als diaris sempre apareixien notícies breus amb fotografies de dones assassinades o desaparegudes. I pensava que aquest podia ser el futur de qualsevol nena: podia anar a la universitat o acabar assassinada. I quan creixes no pots evitar pensar-hi: pots convertir-te en víctima de la violència.

La dona morta de la novel·la està als marges: és drogoaddicta i prostituta. ¿Això la converteix en un objectiu més fàcil per a l'assassí? Quan un caçador va al bosc, els animals ferits són preses més fàcils perquè se sent l'olor de la seva sang. Crec que una mica passa el mateix amb les persones ferides, són més vulnerables. És més fàcil protegir-te quan et sents fort, tens una bona vida i persones que es preocupen per tu. L'ideal seria viure en una societat que protegís els més vulnerables.

¿I anem cap a aquí? La violència contra les dones continua molt present.

La violència sempre hi ha sigut, però ara en parlem. Quan la meva mare era petita a les dones se les pegava i tothom callava. Hi ha aquesta violència real, i després la ficció, tota aquesta cultura de violència contra les dones a la literatura i a les sèries que consumim diàriament. I em plantejo quin efecte té tot aquest bombardeig d'imatges i de notícies. Et fa la sensació que has d'estar permanentment a l'aguait, que sortir al carrer és molt perillós perquè ràpidament pots ser víctima d'un assassinat. I no és tan terrible, la majoria d'interacci-

**CATALUNYA
RÀDIO CANCEL·LA
'POPAP'**

Canvi de veus a Catalunya Ràdio a partir de la temporada vinent. Segons ha avançat *El Nacional* i ha pogut confirmar l'ARA, Mariola Dinarès i el *Popap*, el programa de

tecnologies que s'emet de 13 a 14 h i que competeix amb el *Vostè primer* de RAC1, no continuarà a la graella de l'emissora pública. La ràdio no ha decidit encara qui

ocuparà la franja, però aquest digital assenyala que podria ser Juliana Canet, una de les copresentadores del programa juvenil *XL*.

DANSA

ons entre humans són amables, tendres. A Suècia tota aquesta allau d'històries i notícies de crims fa que la gent tingui sempre por i sigui molt protectora amb els fills. Abans els infants anaven sols pel carrer i ara no surten mai de casa si no és amb algun adult. Esclar que com a pare o mare pateixes sempre, però tinc un fill i una filla i no vull que creixin pensant que el món és perillós i terrible.

¿Creu que ens fa una societat paranoica?

Sí, fa que tinguem por els uns dels altres.

Al principi parlava del desig de ser recordat. La seva protagonista pensa molt sobre si algú la recordarà o com serà recordada. Pensa en qui la plorarà.

Sí, al llibre ho diu: una persona mor tres vegades. La primera quan el cor deixa de batejar, la segona quan l'enterren i la tercera quan el seu nom es pronuncia per última vegada. La memòria és curta, el meu fill no va conèixer la meua àvia i, per tant, quan jo em mori serà oblidada. Hi ha bilions i bilions de morts, caminem sobre els morts. I els vius són els que expliquen la història, la seva versió s'imposa, tenen més poder que els morts. Hi ha milers de dones que han mort assassinades i ningú les recorda. I per això jo volia que qui parlés fos una morta.

La morta de la novel·la també parla de l'amor envers els fills, però creu que estaran millor sense ella.

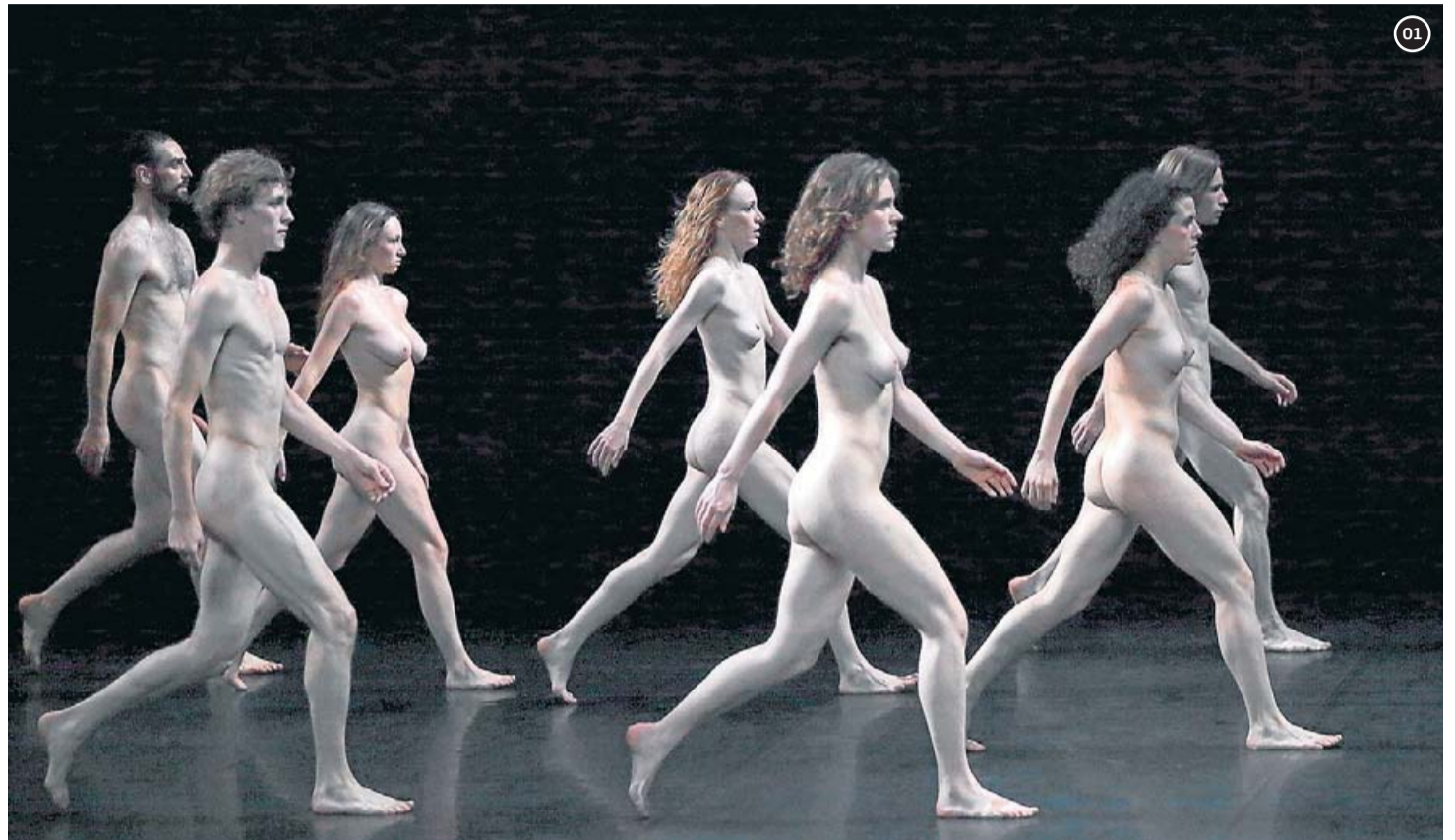
Crec que una de les pitjors pors d'una mare és estar morta i no poder ajudar els seus fills ni cuidar-los. Els serveis socials li prenen el seu segon fill, i la seva primera filla la dona perquè creu que estarà millor sense ella. És també un acte d'amor i de generositat, donar-los una oportunitat. Crec que al llibre hi ha també molta llum quan la víctima veu què esdevenen els seus fills.

Hi ha un auge de l'extrema dreta a tot arreu. Vostè ha reivindicat força els drets de les dones. ¿S'ha d'estar més alerta?

Crec que sempre s'ha de lluitar pels drets. A Suècia fa 150 anys que no hi ha cap guerra i tothom se sent molt segur, hi ha el convenciment que la democràcia és molt forta i que no cal fer res. Crec que aquest pensament és molt perillós.

Vostè va decidir abandonar l'Acadèmia Sueca després que el 2018 esclatés l'escàndol de presumptes abusos sexuals i filtracions del marit d'una de les acadèmiques, el dramaturg Jean-Claude Arnault. Ho va fer com a protesta amb l'esperança que les coses canviessin. ¿Creu que les coses han millorat des d'aleshores?

Espero que sí, però no ho sé. —

01. *Tragédie*, d'Olivier Dubois, una obra de culte. FRANÇOIS STEMMER 02. El circ d'Alexander Vantournhout. BART GRIETENS / MERCAT DE LES FLORS

De Sydney al Canadà: tots els camins portaran al Mercat de les Flors

La temporada que ve reuneix De Keersmaecker, Bonachela i Oliver Dubois

**LAURA SERRA
BARCELONA**

El menú de l'any que ve al Mercat de les Flors començarà amb un àpat servit pel libanès Omar Rajeh, en què tres coreògrafs, quatre músics i la seva mare ballen i cuinen en família, i ho comparteixen amb el públic. *Beytna* és una declaració d'intencions del que serà tota la temporada, "un viatge geogràfic que traçarà connexions de llarg recorregut", segons la directora Àngels Margarit. Serà sobretot una tria del bo i millor del que passa al món, amb artistes de llocs molt distants que abordaran "temes que ens preocupen avui, com feminisme, gènere, identitat, espiritualitat, comunitat, sostenibilitat i precarietat", afegeix.

Entre els noms propis internacionals destaquen Oliver Dubois, que revisarà la polèmica i reverenciada *Tragédie*, amb 14 ballarins nus que representen el cicle de la vida; la belga Anne Teresa De Keersmaecker ballarà les *Variacions Goldberg* amb el pianista James Franco i tornarà el català Rafael Bonachela amb la seva impecable Sydney Dance Company. També serà un any de descobriments: cal apuntar-se els noms de les franceses Lara Barsacq (una ex-Batsheva i ex-ballets C de la B que desconstrueix la història de la

dansa amb mirada feminista) i Maud Le Pladec (que presenta dos solos, un dels quals ballats per una nena prodigi de 8 anys); la canadenc Catherine Gaudet i els sud-africans Via Kathlehong, exponents del pantsula, un ball ultraenergètic nascut durant el règim de l'apartheid, que ells barregen amb house o altres estils de carrer per celebrar una gran festa comunitària.

El Mercat dedicarà un cicle a Taiwan, amb Cloud Gate com a companyia convidada de gran format. També tindrà una presència destacada Noruega, a través de la prestigiosa companyia nacional Carte Blanche, il'obra d'un dels seus integrants, Daniel Mariblanca, que té la companyia 71 Bodies, a més de la col·laboració entre Ingrid Fiksdal i Núria Guiu.

Ple de talent català

Les dues artistes residents, Aina Alegre i Núria Guiu, presentaran dos projectes de gran format, *This is not an act of love and resistance* i *Supermedium*. I Joaquín Collado serà el nou artista associat, amb el seu projecte sobre el ball de saló de competició *Hacia un sol negro*. Més noms propis d'artistes locals: La Veronal, Sol Picó, Vero

Creixement
Les artistes residents, Aina Alegre i Núria Guiu, tindran dos grans formats

Estabilitat
L'equipament està pendent del consistori per saber el pressupost que tindrà

Cendoya, Aimar Pérez Galí, Magí Serra, Thomas Noone, Big Bouncers, Toni Mira, Sònia Gómez, Guy Nader i Maria Campos.

El Mercat de les Flors continua compromès amb els cicles de dansa urbana Hop, el festival infantil elPetit, el Sálmon i el Circ d'Ara Mateix. Un dels espectacles destacats serà l'impactant *Corps extrêmes*, de Rachid Ouramdane (el funambulista que actuarà aquest Grec creuant el passeig de Gràcia), però també el circ coreogràfic d'Alexander Vantournhout i el clàssic més nostrat, Animal Religion. El flamenc contemporani portarà a Barcelona dos exponents de premi com són Olga Pericet i Vanesa Aibar.

El pressupost del Mercat de les Flors dependrà del nou govern a l'Ajuntament de Barcelona, que fins ara hi aportava més de tres milions d'euros d'un total de gairebé sis milions. La temporada que s'acaba ha registrat una ocupació mitjana del 68%, lleugerament superior a l'any anterior, amb 63 espectacles. L'any que ve se'n faran 52. Serà la penúltima temporada de la directora Àngels Margarit, que va entrar al centre el 2017. —

